

Daiva Žumbakienė

UAB Raimda auditas direktorė

KĄ VERTA ŽINOTI APIE ACCA

Jau dveji metai Lietuvoje nerimsta diskusijos dėl buhalterio kvalifikacijos pakankamumo. Vieni teigia, kad buhalteriai nėra pakankamai profesionalūs, dėl to reikia privalomai egzaminuoti, kiti – kad egzaminai nereikalingi, kadangi buhalteriai patys nori, kad jų kvalifikacija būtų kuo geresnė, ir patys siekia žinių, niekieno neverčiami.

Esu ACCA (Atestuotų licencijuotų apskaitos asociacijos) narė, taip pat turiu ACCA praktikuojantį sertifikatą. Vienašališkai teigti, kad Lietuvos mokslo institucijų ir įvairių organizacijų rengiami buhalteriai, auditoriai yra nepakankamai aukšto lygio – būtų neteisinga, tačiau manau, kad ACCA suteikta kvalifikacija yra labai svarbi

Lietuvoje prakalbus apie ACCA, daugelis žvelgia į auditorius. Tačiau ACCA profesine kvalifikacija taip pat domisi ir patyrę buhalteriai. Taigi šio straipsnio tikslas - pristatyti ACCA, lyginant šią organizaciją su Lietuvos auditorių rūmais (LAR).

LAR	ACCA
KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS	
Kiekvienais metais reikia išklaudyti ne mažiau, kaip 40 val.	Kiekvienais metais reikia surinkti ne mažiau kaip 40 taškų.
Išklusius daugiau nei 40 val., valandos nepekeliama į kitus metus.	Surinkus daugiau nei 40 taškų, einamaisiais metais, jie perkeliama į kitus metus.
Valandos yra skirstomas į privalomasias ir pasirinktasias. Privalomosios valandos pasirenkamos iš audito srities temų , pagal Aprašą. Pasirenkamosios valandos – kitos temos, nei Audito sritis.	Taškų niekas neskirsto. Esmė – visada ACCA nariui paliekama teisė pačiam pasirinktinai išklaudyti seminarų temas. Svarbiausia, kad tai būtų susiję su jo pareigybėmis. Kvalifikacijos tobulinimas turi padėti asmeniui plėsti esamas ir būsimas žinias jo darbinėje aplinkoje.
Netaikoma	Mažiausiai 20 taškų turi būti pagrįsta dokumentais (<i>angl. verified</i>), pvz.: reikia nurodyti seminaro organizatoriaus pavadinimą, kur ir kada renginys įvyko, kitą susijusią informaciją, kuri bet kuriuo atveju ACCA vadovybės nuožiūra gali būti patikrinta.
Netaikoma	Kiti 20 taškų, gali būti be dokumentinių įrodymų, pvz.: narys skaito profesinę literatūrą.
Aprašas numato daug galimybių užskaityti ne visas, bet didžiąją dalį 40 val.	Yra alternatyvūs būdai, kai galima užskaityti 40 taškų, nebūtinai lankantis seminaruose.
Viena iš alternatyvių galimybių - straipsnių	Viena iš alternatyvių galimybių yra straipsnių

<p>rašymas. Vertinama tik išspausdinti puslapiai: A4 formato lapas – 2 val. Kūrybinis darbas pagal Aprašo nuostatas, nevertinamas. Išspausdinus tą patį straipsnį keliuose leidiniuose, teoriškai galima sėkmingai užsiskaityti papildomas valandas. Straipsnio kopija turi būti pateikta LAR.</p>	<p>rašymas. Niekas nežiūri į parašytų puslapių skaičių. Vertinama, kiek darbo valandų žmogus rašė atitinkamą straipsnį. Esmė – vertinamos žmogaus kūrybinės valandos, o ne išspausdintų puslapių skaičius. Galima tą patį straipsnį išspausdinti keliuose leidiniuose, tačiau už tai neduos daugiau kval. taškų, kadangi įvertintas vienintelis <i>kūrybinis darbas</i>. Straipsnio kopijų siųsti nereikia.</p>
<p>Pagal LAR Aprašo nuostatas – užskaitoma.</p>	<p>Kitų mokslinių darbų rašymas: monografijos, knygos, brošiūros, bakalauro gynimo projektai, magistro darbų projektai, kiti moksliniai straipsniai, jei tai tiesiogiai siejasi su asmens universitetiniu kvalifikacijos įgijimu, – neužskaitomas.</p>
<p>Dėstymas, tenkinant atitinkamus kriterijus, pagal Aprašą, užskaitomas. Už medžiagos parengimą, taip pat galima užsiskaityti atitinkamas valandas.</p>	<p>Dėstymas seminaruose, universitetuose kaip kvalifikacijos tobulinimas, neužskaitomas. Užskaitomas tik <i>kūrybinis darbas</i>, t.y. kiek valandų buvo rašoma atitinkama dėstoma medžiaga.</p>
<p>Jei asmuo dirba tiesiogiai universitete, jo darbas gali būti užskaitytas, jei tai atitinka Aprašo temas.</p>	<p>Jei asmuo dirba universitete, jo darbas, t.y. dėstomos valandos, atitinkama medžiaga, visai neužskaitomas. Daroma prielaida, kad tai yra tiesioginis žmogaus darbas, o ne kvalifikacijos kėlimas.</p>
NARIO MOKESTIS	
<p>LAR nariams privalomas nario mokestis - 0,5 MMA (minimalios mėnesinės algos).</p>	<p>ACCA nario mokestį privaloma sumokėti iki atitinkamų metų gruodžio 31 d. Jis yra apie 20-25 proc. didesnis nei LAR metinis nario mokestis.</p>
ATASKAITOS	
<p>Kalendorinių metų metinės ataskaitos pateikiamos per mėnesį, pasibaigus metams.</p>	<p>ACCA narys turi užpildyti ataskaitą iki birželio 30 d.</p>
<p>Audito įmonių metinės ataskaitos yra standartizuotos, beveik tokios pačios kaip ir pagal ACCA reikalavimus praktikuojantiems nariams.</p>	
INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS	
<p>Iš principo tas pat kaip ir kalbant apie LAR tinklalapį.</p>	<p>Kiekvienas narys visą informaciją gali pateikti internetu, įėjęs į ACCA interneto svetainę su savo atitinkamais slaptažodžiais.</p>
<p>Šiai dienai dar nėra techninių galimybių</p>	<p>Kiekvienas narys internetu pateikia visus duomenis apie kvalifikacijos tobulinimą.</p>
TAISYKLĖS	

Yra daug atskirų įsakymų, nutarimų, įstatymų, ir kitų teisės aktų, kurių nuostatos LAR nariams yra privalomos.	Kiekvienais metais kiekvienas narys gauna atskirą kompaktinį diskelį su visomis atitinkamų metų taisyklėmis. Visa ši informacija yra pasiekama internetu.
--	---

ACCA organizacija veikia daugiau kaip 100 metų, Lietuvos auditorių rūmai - daugiau kaip 10 metų. Manau, kad verta pasidomėti, kaip tokioje didelėje organizacijoje, kaip ACCA, turinčioje senas tradicijas, vykdomas atitinkamas organizacinis darbas. Juolab kad ACCA priklauso tūkstančiai narių daugelyje Europos valstybių.

Nors Didžioji Britanija man visada asocijavosi su santūriomis, konservatyviomis kultūrinėmis tradicijomis, negaliu nesižavėti ACCA informacinių technologijų inovatyvia duomenų baze, labai operatyviu ir lanksčiu administracijos personalo darbu.